

ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΛΑΪΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ (ΜΥΘΟΙ, ΘΡΥΛΟΙ, ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ)

Η πεντάμορφη και το τέρας!!!!

Ήταν μια φορά κι ένα καιρό, ένας πλούσιος έμπορος, που είχε τρεις κόρες, αλλά η πιο γλυκιά και η πιο όμορφη ήταν η πιο μικρή, που την έλεγαν Πεντάμορφη. Ο πατέρας της της είχε μεγάλη αδυναμία, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι δεν αγαπούσε και τις άλλες του κόρες, παρότι είχαν το συνήθειο να σκέφτονται μόνο τον εαυτό τους. Μια μέρα ο έμπορος, έφυγε ταξίδι, για να παραλάβει στο λιμάνι από τα πλοία που θα έρχονταν εμπορεύματα καινούργια, στα οποία είχε επενδύσει όλα του τα χρήματα. Πριν φύγει ρώτησε τις κόρες του όπως συνήθιζε τι ήθελαν να τους φέρει στην επιστροφή.

Οι δύο μεγαλύτερες ζήτησαν κοσμήματα και μεταξωτά υφάσματα, ενώ η μικρότερη του ζήτησε να είναι προσεκτικός, να γυρίσει γρήγορα και να της φέρει μόνο ένα τριαντάφυλλο που ήταν το αγαπημένο της λουλούδι. Ο έμπορος έφυγε, μα μόλις έφτασε στο λιμάνι, ανακάλυψε ότι πειρατές είχαν επιτεθεί στα πλοία, και είχαν κλέψει το μεγαλύτερο μέρος από τα εμπορεύματα του, ενώ η καταιγίδα που ξέσπασε μετά βύθισε τα υπόλοιπα. Κατεστραμμένος οικονομικά, πήρε το δρόμο της επιστροφής, προσπαθώντας μέσα στην απελπισία του να σκεφτεί τι θα κάνει.

Καθώς προχωρούσε στο δρόμο, άρχισε να χιονίζει, και το φως είχε χαθεί εδώ και ώρα, όταν κατά τύχη βρέθηκε μπροστά σε ένα πολυτελέστατο και απόμερο αρχοντικό. Μπήκε μέσα για να ζητήσει μια ζεστή γωνιά και λίγο φαγητό. Μα όταν χτύπησε τη πόρτα δε βγήκε κανένας να τον υποδεχθεί. Διαπίστωσε ότι η πόρτα ήταν ανοιχτή, και μπαίνοντας σε ένα άλλο δωμάτιο, βρήκε ένα τραπέζι στρωμένο με όλων των ειδών τα φαγητά επάνω, και μια ζεστασιά από τα δύο τζάκια που ζέσταιναν το χώρο με τις φλόγες τους.

Αφού δεν είδε κανένα, κάθισε και έφαγε και στη συνέχεια, ανοίγοντας μια άλλη πόρτα, βρήκε ένα δωμάτιο με ένα κρεβάτι έτοιμο να τον φιλοξενήσει. Έπεσε κατακουρασμένος να κοιμηθεί. Το πρωί που ξύπνησε, έψαξε πάλι τριγύρω να βρει τον οικοδεσπότη του, για να τον ευχαριστήσει, αλλά μη βλέποντας πάλι κανένα, ξεκίνησε να φύγει. Βγαίνοντας στο κήπο, για να πάρει το άλογο του από το στάβλο που το είχε αφήσει, είδε κοντά μια υπέροχη τριανταφυλλιά και θυμήθηκε τη κόρη του τη Πεντάμορφη. Σκεπτόμενος ότι αυτό τουλάχιστον μπορούσε να το πάρει, έκοψε ένα λουλούδι για να της το πάει. Την ίδια στιγμή άκουσε ένα τρομακτικό μούγκρισμα, και είδε μπροστά του ένα πελώριο και εξοργισμένο τέρας, που του φώναζε: -Με αυτό το τρόπο λοιπόν ανταποδίδεις τη φιλοξενία μου, κλέβοντας από τα αγαπημένα μου λουλούδια;

-Δεν ήθελα να το κλέψω, αλλά μια και έχω καταστραφεί οικονομικά και αυτό μου ζήτησε η κόρη μου να της πάω, σκέφτηκα ότι δε θα πείραζε να κόψω ένα. Δεν είχα πρόθεση να σας ενοχλήσω, αντίθετα σας έψαχνα για να σας ευχαριστήσω. Το τέρας τον κοίταξε και του απάντησε:

-Θα πάρεις αυτό το σεντούκι που είναι γεμάτο θησαυρούς, αλλά σε επτά ημέρες θα επιστρέψεις εδώ μόνος ή με τη κόρη σου. Θα πληρώσεις τότε για το παράπτωμά σου με τη ζωή σου, εκτός αν η κόρη σου θελήσει από μόνη της να μείνει μαζί μου. Και μη νομίζεις ότι δε θα τιμωρηθείς αν δεν έρθεις καθόλου γιατί θα έρθω εγώ και η τιμωρία θα είναι μεγαλύτερη.

Ο έμπορος γύρισε σπίτι, οι δύο του κόρες ούτε που τον άκουγαν μια και τη προσοχή τους την είχαν μόνο στο σεντούκι. Η Πεντάμορφη όμως ζήτησε συγγνώμη από το πατέρα της, που με αυτό που ζήτησε του δημιούργησε τόσα προβλήματα. Επέμενε λοιπόν κλαίγοντας να πάει μαζί με το πατέρα της, και να μιλήσει στο τέρας. Αφού πέρασε η εβδομάδα, πήγαν στο σπίτι του τέρατος και το βρήκαν αμετακίνητο

στις αποφάσεις του. Η Πεντάμορφη αποφάσισε να μείνει εκεί, παρά τις αντιρρήσεις του πατέρα της, και αφού με δάκρυα αποχαιρετίστηκαν, ο πατέρας έφυγε και το τέρας του είχε βάλει στο αμάξι άλλο ένα σεντούκι, που θα τον βοηθούσε να ξαναφτιάξει τη δουλειά του.

Το τέρας είχε ετοιμάσει ένα δωμάτιο με πιάνο και βιβλία και κάθε μέρα της άφηνε και ένα μπουκέτο όμορφα τριαντάφυλλα. Προσπαθούσε δε να μη την ενοχλεί με τη παρουσία του.

Η Πεντάμορφη σκεφτόταν:

"Δεν μπορεί να είναι τόσο κακός. Με φροντίζει και δε μου λείπει τίποτα. Έτσι κι εκείνη αποφάσισε να του πει ότι θέλει να παίρνει το δείπνο μαζί του. Κάθε βράδυ έτρωγαν μαζί και μιλούσαν για ένα σωρό θέματα. Και κάθε βράδυ το τέρας τη ρωτούσε αν θέλει να τον παντρευτεί. Εκείνη απαντούσε αρνητικά κι εκείνος δεν επέμενε.

Παρότι φοβόταν το παρουσιαστικό του, οι αρετές που ανακάλυπτε ότι είχε, την έκαναν να απολαμβάνει και να αποζητά τη παρέα του, όλο και περισσότερο. Μια μέρα η κοπέλα του ομολόγησε ότι ένοιωθε νοσταλγία για τους δικούς της. Εκείνος της είπε ότι μπορεί να πάει να τους δει, αλλά πρέπει να επιστρέψει οπωσδήποτε μετά από επτά ημέρες.

Γι' αυτό το λόγο, της έδωσε ένα δαχτυλίδι, που άμα το φόραγε και τον σκεφτόταν θα γύριζε αμέσως πίσω. Η κοπέλα έφυγε χαρούμενη και φορτωμένη δώρα. Στο σπίτι όμως βρήκε τον πατέρα της άρρωστο. Ο κακομοίρης δεν ξεπέρασε ότι άφησε τη κόρη του με το τέρας. Οι δύο αδελφές της τσακόνονταν προσπαθώντας να ρίξει την ευθύνη της φροντίδας του η μία στην άλλη. Όταν την είδαν χάρηκαν γιατί τώρα θα αναλάμβανε εκείνη. Ζήλησαν τα ρούχα της και τα κοσμήματα, και όταν τους τα χάρισε, έγινε η αγαπημένη τους.

Τους μίλησε για το δαχτυλίδι, και εκείνες αποφάσισαν να της αποσπάσουν τη προσοχή για να μη φύγει και ξαναφορτωθούν τις δουλειές και τον άρρωστο πατέρα τους.

Έτσι της έλεγαν συνέχεια ότι ο πατέρας τους είπε, πως θα πέθαινε αν ξαναέφευγε κι εκείνη ανέβαλε συνέχεια την αναχώρησή της.

Ωστόσο τη τελευταία μέρα που τελείωνε η διορία για να γυρίσει πίσω, η Πεντάμορφη είδε στον ύπνο της το τέρας να τη καλεί, πεθαίνοντας.

Έντρομη ξύπνησε ετοιμάστηκε, μίλησε στο πατέρα της, και φόρεσε το δαχτυλίδι. Μέσα στη νύχτα βρήκε το τέρας να αφήνει τη τελευταία του πνοή. Το είχε σκοτώσει η θλίψη για το χαμό της. Πέφτοντας στην αγκαλιά του, τον φίλησε και τα δάκρυα της έπεσαν στο πρόσωπο του, ενώ του ψιθύριζε πόσο τον αγαπούσε.

Και τότε ξαφνικά ένα λαμπερό σύννεφο, κάλυψε το τέρας, τρομάζοντας τη Πεντάμορφη.

Όταν το σύννεφο διαλύθηκε, μπροστά της είχε ένα πανέμορφο παλικάρι, που τη κοίταζε στα μάτια όλο λατρεία. Της μίλησε και της είπε για τη κατάρρα που τον έκανε τέρας, μέχρι να βρεθεί κάποια που θα τον αγαπούσε αληθινά για τον εσωτερικό του κόσμο. Της είπε ακόμα πόσο την αγαπούσε ο ίδιος, και πόσο δυστυχισμένος ένοιωθε μακριά της.

Την ίδια μέρα πήγαν και οι δύο στο σπίτι του πατέρα της. Εκεί του είπαν ότι δεν χρειάζεται να ανησυχεί για τίποτα, γιατί στο εξής θα πήγαινε να ζήσει μαζί τους. Όσο για τις δύο του κόρες, θα έμεναν μόνες στο σπίτι τους για ένα χρόνο, κι αν έδειχναν ότι είχαν γίνει αξιόλογα άτομα, τότε θα τις φρόντιζε κι αυτές. Ο γάμος τους ήταν ο πιο ευτυχισμένος, αποδεικνύοντας ότι τις περισσότερες φορές ανακαλύπτεις την αξία εκεί που δεν το περιμένεις κι ότι δεν πρέπει ποτέ να κρίνεις επιφανειακά τους άλλους, αλλά να κοιτάς πάντα τον εσωτερικό τους κόσμο.

Ο πρίγκιπας βάτραχος ή ο καρδιοσιδεροσφιγμένος Χάινριχ

ΤΟΝ ΠΑΛΙΟ ΚΑΛΟ ΚΑΙΡΟ, όταν οι ευχές βοηθούσαν ακόμα στις δύσκολες περιστάσεις, ζούσε ένας βασιλιάς. Όλες οι θυγατέρες του ήταν πανέμορφες, η μικρότερη όμως ήταν τόσο όμορφη, ώστε ακόμα κι ο ήλιος, που τόσα έχουν δει τα μάτια του, τη θαύμαζε κάθε φορά που αντίκριζε το πρόσωπό της. Κοντά στον πύργο του βασιλιά ήταν ένα μεγάλο και σκοτεινό δάσος. Και μέσα στο δάσος, κάτω από μια γέρικη φλαμουριά, ανάβλυζε μια πηγή· τις πολύ ζεστές μέρες λοιπόν η κόρη του βασιλιά πήγαινε στο δάσος και καθόταν να δροσιστεί πλάι στα νερά της. Και για να περνάει την ώρα της, είχε ένα χρυσό τόπι, που το πετούσε ψηλά και τό 'πιανε πάλι. Το τόπι αυτό ήταν το πιο αγαπημένο της παιχνίδι.

Να όμως που μια φορά ήρθαν έτσι τα πράγματα και το χρυσό τόπι της ξέφυγε· η βασιλοπούλα είχε σηκώσει ψηλά τα χέρια της για να το πιάσει αλλά ξαστόχησε κι αυτό κατακύλησε στο χώμα κι έπεσε ίσια μέσα στα νερά της πηγής. Η βασιλοπούλα προσπάθησε να μην το χάσει απ' τα μάτια της, το τόπι όμως εξαφανίστηκε μέσα στα νερά. Κι η πηγή ήταν τόσο βαθιά, τόσο βαθιά, που δεν έβλεπες τον πάτο. Τότε η κόρη άρχισε να κλαίει κι έκλαιγε όλο και πιο δυνατά και παρηγοριά δεν είχε. Κι έτσι όπως έκλαιγε και χτυπιόταν, άκουσε ξάφνου μια φωνή να τη ρωτάει: «Τι έχεις, βασιλοπούλα μου, και θρηνείς τόσο σπαραχτικά, που κι από πέτρα να 'ταν η καρδιά του ανθρώπου, θα ράγιζε;»

Η πεντάμορφη γύρισε, και τι να δει; Ένας κακάσχημος βάτραχος είχε βγάλει το χοντρό κεφάλι του έξω απ τα νερά και της μιλούσε μ' ανθρώπινη φωνή. « Αχ, εσύ είσαι, γερο-βάτραχε », είπε. « Κλαίω για το χρυσό μου τόπι, που μου 'πεσε στο νερό ».

— « Ησύχασε κι άλλο μην κλαις, αποκρίθηκε ο βάτραχος. « Εγώ θα σε βοηθήσω. Αλλά τι θα μου δώσεις, αν σου φέρω πίσω το χρυσό σου τόπι; »

— « Ό,τι κι αν μου γυρέψεις, καλέ μου βάτραχε », απάντησε η βασιλοπούλα. « Τα φορέματά μου, τα μαργαριτάρια μου και τα πολύτιμα πετράδια μου, ακόμα και τη χρυσή κορόνα που φοράω ».

Ο βάτραχος τότε είπε: « Δεν θέλω ούτε τα φορέματά σου, ούτε τα μαργαριτάρια σου και τα πολύτιμα πετράδια σου, ούτε τη χρυσή κορόνα που φοράς. Θέλω να μ' αγαπάς, να μ' έχεις φίλο σου και σύντροφο στα παιχνίδια σου. Να μ' αφήνεις να κάθομαι δίπλα σου στο τραπέζι σου, να τρώω από το χρυσό πιατάκι σου, να πίνω απ' το ποτηράκι σου και να κοιμάμαι στο κρεβατάκι σου. Αν μου τα υποσχεθείς όλα αυτά, τότε θα βουτήξω ως τον πάτο και θα σου φέρω πίσω το χρυσό σου τόπι ».

— « Αχ, ναι », είπε η βασιλοπούλα, « σου υπόσχομαι πως θα έχεις ό,τι θελήσεις. Φτάνει να μου ξαναφέρεις το χρυσό μου τόπι ». Μέσα της όμως σκεφτόταν: « Μα τι κουταμάρες είναι τούτες που λέει ο κακομοίρης ο βάτραχος . . . Αφού εδώ μόνο μπορεί να ζήσει, μέσα στο νερό, μαζί με τους άλλους βατράχους, φωνάζοντας βρεκεκέξ κουάξ κουάξ. Άκου να πιάσει φιλίες με τους ανθρώπους! »

Ο βάτραχος όμως, μόλις πήρε το τάξιμο, βούτηξε με το κεφάλι κάτω στα, νερά. Και πριν περάσει πολλή ώρα, ξαναβγήκε κρατώντας στο στόμα του το χρυσό τόπι στο χορτάρι πλάι στα χείλη της πηγής. Η κόρη, καταχαρούμενη που ξανάβρισκε το ωραίο της παιχνίδι, το άρπαξε στα χέρια της κι έφυγε τρέχοντας.

— « Περίμενε, περίμενε », φώναξε ο βάτραχος πίσω της. « Πάρε με κι εμένα μαζί σου, δεν μπορώ να τρέξω σαν εσένα ».

Άδικα όμως ξεφώνιζε πίσω της βρεκεκέξ κουάξ κουάξ! Η βασιλοπούλα δεν τού 'δωσε καμιά σημασία. Τρέχοντας γύρισε στο παλάτι και ξέχασε αμέσως τον καημένο το βάτραχο, που άλλο δεν τού 'μενε να κάνει, παρά να γυρίσει και πάλι στα νερά της πηγής του.

Την άλλη μέρα, μόλις κάθισε στο τραπέζι μαζί με το βασιλιά και όλους τους παλατιανούς, μόλις άρχισε να τρώει απ' το χρυσό της το πιατάκι, να σου ξάφνου, πλιτς

πλατς, κάτι που ανέβαινε σερνόμενο τις μαρμάρινες σκάλες του παλατιού. Κι όταν έφτασε πάνω, χτύπησε την πόρτα και φώναξε: «Βασιλοπούλα, μικρή βασιλοπούλα, άνοιξέ μου!»

Η πεντάμορφη έτρεξε να δει ποιος χτυπούσε. Αλλά όταν άνοιξε την πόρτα, αντίκρισε μπροστά της το βάτραχο. Αμέσως σφάλισε την πόρτα, τη μαντάλωσε όσο πιο γρήγορα μπορούσε και κάθισε πάλι στο τραπέζι. Η καρδιά της όμως είχε παγώσει από το φόβο. Ο βασιλιάς κατάλαβε ότι η μικρή του κόρη έτρεμε απ' την τρομάρα της. Και τη ρώτησε: «Παιδί μου, τι φοβάσαι; Μην είναι κανένας γίγαντας, που χτύπησε την πόρτα μας, και θέλει να σε πάρει;»

— «Αχ, όχι, πατέρα», αποκρίθηκε εκείνη. «Δεν είναι γίγαντας. Είναι ένας απαίσιος βάτραχος».

—«Και τι θέλει ο βάτραχος από σένα;»

— « Αχ, πατέρα μου καλέ, χτες που ήμουν στο δάσος κι έπαιζα πλάι στην πηγή, έχασα το χρυσό μου τόπι μέσα στα νερά. Έβαλα τα κλάματα, κι ο βάτραχος, που μ' άκουσε, βούτηξε και μου τό 'φερε πίσω. Κι επειδή επέμενε πολύ, τού 'ταξα πως θα 'μαστε φίλοι. Δεν φανταζόμουν πως θα μπορούσε να βγει και να ζήσει έξω από το νερό. Να όμως που βγήκε και τώρα περιμένει να τον πάρω κοντά μου». Τη στιγμή εκείνη η πόρτα χτύπησε πάλι κι ο βάτραχος φώναξε :

*« Βασιλοπούλα όμορφη,
τον βασιλιά κόρη μικρή,
έλα την πόρτα να μ' ανοίξεις!
Εχτές τι μου 'ταξες,
δεν το θυμάσαι,
στα δροσερά πλάι τα νερά;
Βασιλοπούλα όμορφη,
του βασιλιά κόρη μικρή,
έλα την πόρτα να μ ανοίξεις! »*

Ο βασιλιάς τότε είπε: «Όταν δίνεις το λόγο σου, πρέπει να τον κρατάς. Πήγαινε και άνοιξέ του». Η βασιλοπούλα πήγε, λοιπόν, και του άνοιξε, κι ο βάτραχος μπήκε χοροπηδώντας και την ακολούθησε καταπόδι μέχρι την καρέκλα της. Εκεί στάθηκε και φώναξε: «Σήκωσε με και πάρε με κοντά σου». Η βασιλοπούλα δίστασε, ώσπου ο βασιλιάς την πρόσταξε να το κάνει. Όταν ο βάτραχος βρέθηκε στην καρέκλα, ήθελε ν' ανέβει στο τραπέζι. Κι όταν ανέβηκε και στο τραπέζι, είπε στη βασιλοπούλα: «Σπρώξε τώρα πιο κοντά το χρυσό πιατάκι σου, για να φάμε μαζί». Η όμορφη βασιλοπούλα έκανε πράγματι αυτό που της ζήτησε, αλλά φαινόταν πως το 'κανε με κρύα καρδιά. Ο βάτραχος καλόφαγε, εκείνη όμως δεν κατάφερε να καταπιεί μπουκιά. Τέλος της είπε: «Έφαγα και χόρτασα και τώρα είμαι κουρασμένος. Πήγαινε με λοιπόν στην κάμαρά σου και στρώσε τα μεταξωτά σεντόνια στο κρεβατάκι σου, να πέσουμε για ύπνο.»

Η βασιλοπούλα έβαλε τα κλάματα. Ο κρύος βάτραχος την αηδίαζε. Ούτε να τον πιάσει δεν ήθελε. Όχι και να κοιμηθεί μαζί του στο ίδιο κρεβάτι ! Ο βασιλιάς όμως θύμωσε και είπε: «Αυτόν που σε βοήθησε όταν είχες την ανάγκη του, δεν πρέπει μετά να τον ξεχνάς και να τον περιφρονείς». Τότε τον πήρε κι εκείνη με τα δυο της δάχτυλα, τον ανέβασε στην κάμαρά της και τον άφησε σε μια γωνιά. Όταν όμως πλάγιασε στο κρεβατάκι της, εκείνος σύρθηκε κοντά της και της είπε: «Είμαι κουρασμένος, θέλω να κοιμηθώ στα πούπουλα όπως κι εσύ. Πάρε με κοντά σου, ειδαλλιώς θα το πω στον πατέρα σου». Εκείνη τότε θύμωσε τόσο πολύ, που τον άρπαξε και τον πέταξε μ' όλη τη δύναμή της στον τοίχο: «Τώρα πια θα μ' αφήσεις ήσυχη, παλιοβάτραχε!»

Να όμως που ξαναπέφτοντας ο βάτραχος, δεν ήταν βάτραχος πια. Ήταν ένα βασιλόπουλο με όμορφα, καλοσυνάτα μάτια. Και με την ευχή του πατέρα της, αυτός έγινε άντρας της και σύντροφός της. Της διηγήθηκε τότε εκείνος πως μια κακιά μάγισσα τον είχε καταραστεί και κανείς δεν θα μπορούσε να τον σώσει απ' την κατάρα της, παρά μονάχα εκείνη η μικρή, η πανέμορφη βασιλοπούλα. Την άλλη κιόλας μέρα,

της έταξε, θα έφευγαν για το βασίλειο του. Κι έτσι τους πήρε ο ύπνος. Το πρωί, σαν έφεξε ο Θεός τη μέρα, μια άμαξα ήρθε να τους πάρει. Οχτώ άσπρα άλογα την έσερναν. Άσπρα λοφία είχαν στα κεφάλια τους και, χρυσές αλυσίδες στα χάμουρα τους. Και στη θέση του αμαζά στεκόταν ο πιστός Χάινριχ, ο υπηρέτης του νεαρού βασιλιά. Ο πιστός Χάινριχ τό 'χε πάρει κατάκαρδα, όταν ο αφέντης του μεταμορφώθηκε σε βάτραχο. Και για να μη σπάσει η καρδιά του απ' τον πόνο, την είχε σφίξει με τρεις σιδερένιες αλυσίδες. Αλλά η ώρα είχε φτάσει, κι η άμαξα θα έφερνε το βασιλόπουλο πίσω στο βασίλειο του. Ο πιστός Χάινριχ τους βοήθησε ν' ανέβουν κι οι δυο στην άμαξα, κι ανέβηκε κι ο ίδιος από πίσω. Ήταν τρισευτυχισμένος που τα μάγια είχαν λυθεί κι ο αφέντης του είχε σωθεί. Δρόμο πήραν, δρόμο άφησαν κι όταν προχώρησαν κάμποσο το βασιλόπουλο άκουσε έναν θόρυβο από πίσω, λες και κάποιο σίδερο είχε σπάσει. Γύρισε τότε και φώναξε :

« Το νου σου, Χάινριχ, η ρόδα μας Θα σπάσει. »

« Όχι, αφέντη, και η χαρά σου ας μη χαλάσει.

Είναι τα σίδερα που είχα σφίξει στην καρδιά,

απ τη θλίψη να μη σπάσει την κακιά,

όταν η μάγισσα σ' είχε μαγέψει,

και τη μορφή σου σου είχε κλέψει ».

Άλλη μια φορά, κι άλλη μία ακούστηκε στο δρόμο ο ίδιος θόρυβος. Και κάθε φορά το βασιλόπουλο νόμιζε ότι είχε σπάσει η ρόδα της άμαξας. Αλλά δεν ήταν παρά οι τρεις αλυσίδες που είχε σφίξει γύρω απ' την καρδιά του ο πιστός Χάινριχ. Η χαρά του τώρα ήταν τόση, που μια μια τινάζονταν κι έφευγαν από πάνω του, μιας κι ο αφέντης του είχε σωθεί και γύριζε πίσω ευτυχισμένος.

Αρς-αρσινό, το κόκκινο σταφύλι

Μια φορά κι έναν καιρό είχε ένα βασιλιά, που 'χε τρεις κόρες. Μιαν εποχή βγήκε στον πόλεμο με το βασιλιά της Βενετίας. Ετοιμάστηκε λοιπόν κι ήθελε να ξεκινήσει. Προσκάλεσε τότε τις τρεις κόρες του για να τις ρωτήσει τι θέλουν να τους φέρει από τη Βενετία όταν θα γυρίσει νικητής. Η μεγάλη του κόρη ζήτησε ένα φόρεμα όμορφο και να 'χει πάνω τα τοπία της Βενετίας. Η δεύτερη ένα καπέλο με φτερά. Η μικρή ζήτησε να της φέρει το αρς-αρσινό, το κόκκινο σταφύλι. Το αρς-αρσινό ήταν ένα βασιλόπουλο μαγεμένο, που ζούσε στα έγκατα της γης, μέσα στο βούρκο. Η μάνα του τού 'δωκε κατάρα να ζει εκεί κάτω με τη μορφή ενός κροκοδείλου μαζί με μια νεράιδα. Αυτό της το 'πε η γριά μάγισσα του παλατιού και τη συμβούλεψε το σταφύλι να ζητήσει κι όχι φορέματα και καπέλα, σαν τις αδερφές της. Έφυγε λοιπόν ο βασιλιάς για τον πόλεμο. Νίκησε το βασιλιά της Βενετίας κι έμελλε να γυρίσει στον τόπο του. Αγόρασε τις παραγγελίες των θυγατέρων του και της μικρής ένα κόκκινο σταφύλι. Μπήκε στο καϊκι του για να φύγουν. Ούτε μπροστά πήγαινε ούτε πίσω. Έβαλαν τότες κλήρο για να δουν ποιος φταίει. Ο λότος έπεσε σ' έναν παπά και τον έριξαν στη θάλασσα. Αλλά πάλι το καϊκι δεν κούνησε από τη θέση του. Ρίχνουν λότο για δεύτερη φορά και πέφτει στο βασιλιά. Δεν τον έριξαν όμως στη θάλασσα, παρά μόνον τον έβγαλαν στη στεριά. Πήγε τότες και ρώτησε μια γριά για να του πει ποιο ήταν το αρς-αρσινό, το κόκκινο σταφύλι. Αυτή του 'πε ότι είναι ένα βασιλόπουλο, που 'ναι μαγιωμένο και καταριασμένο:

« Ας πας σ' εκείνη την πόρτα και να καρτερείς να 'ρθει το βράδυ, γιατί τότες βγαίνει και πάει στο παλάτι του, ενώ την ημέρα είναι μέσα στα βάθη της γης ». Επήγε πράγματι ο βασιλιάς κι εκαρτέρη στην πόρτα που του 'δειξε η γριά. Όταν έκατσε ο ήλιος, θωρεί και βγαίνει από την πόρτα ένας κροκόδειλος. Τον ρωτά τότες ο βασιλιάς αν είναι το αρς-αρσινό, το κόκκινο σταφύλι, και λέει του το βασιλόπουλο ότι «εγώ είμαι» και δίνει στο βασιλιά ένα δαχτυλίδι και λέει του να το πάει στην κόρη του τη μικρή κι όποτε θέλει να

τον δει, να σφίξει στο δάχτυλο της το δαχτυλίδι κι εκείνος θα 'ρθει. Να ετοιμάσει και δυο στέρνες, η μια να 'χει μέλι κι η άλλη γάλα.

Όπως είπε το βασιλόπουλο έπραξεν ο βασιλιάς, μπαίνει στο καΐκι του και φεύγει. Όταν έφτασε στον τόπο του, έτρεξαν οι κόρες του να τους δώσει τα δώρα. Η μικρή, όταν πήρε το δαχτυλίδι, εσάρταρεν από τη χαρά της. Μια μέρα αποθύμησε το βασιλόπουλο κι ήθελε να το δει. Έσφιξε το δαχτυλίδι κι έρχεται το βασιλόπουλο. Μπαίνει στο μέλι κι ύστερα στο γάλα και πλύθηκε και τότες έλαμψε το στενό κι άστραψε το σπίτι. Πήρε τη βασιλοπούλα κι έμειναν σε ξεχωριστή κάμαρη κάμποσον καιρό. Ύστερα από μερικές μέρες, η βασιλοπούλα έμεινε γκαστρωμένη με το βασιλόπουλο. Τότες του το 'πε και τη συμβούλεψε να μπει σ' ένα καΐκι και να παει στον τόπο του βασιλόπουλου κι εκεί θα παντρευτεί μαζί της, γιατί η μάνα του, όταν του 'δωκε την κατάρα της, του 'πε ότι θα λυθεί μόνον όταν βρεθεί κοπέλα και μείνει μαζί του γκαστρωμένη και πάει μαζί του στα έγκατα της γης και πλύνει το σκουληκισμένο παιδί που 'καμε το βασιλόπουλο με τη νεράιδα. Αφού λοιπόν τα είπεν αυτά, το παλικάρι χάθηκε. Η βασιλοπούλα, όπως της είπε, μπαίνει σ' ένα καΐκι και φτάνει στον τόπο του. Πάει απευθείας στο γραφείο του κι έκατσε και ρώτα τον: «Δε με θέλεις πια, δε μ' αγαπάς;» Το βασιλόπουλο όμως, επειδή ήταν ακόμα μαγιωμένο, θαρρούσε ότι ήταν το καντηλέρι και της λέει: «Σαν τα μου, σαν τα ψου, καντηλέρι μου, τι μου 'χεις και κλαις;» Αφού το 'πε τρεις φορές, σηκώθηκε κι έφυγε. Η βασιλοπούλα έτρεξε από πίσω του και μπήκε στα έγκατα της γης. Τον θωρεί τότε και γδύνεται και κοιμάται με μια νεράιδα και στη μέση τους είχαν το σκουληκισμένο παιδί.

Τότε η βασιλοπούλα αρπάζει το παιδί, το πλύνει και του βάζει καθαρά ρούχα.

Όταν τα 'καμε αυτά, η νεράιδα χάθηκε. Το βασιλόπουλο, μ' έναν κρότο, από κροκόδειλος που 'τανε, έγινε ένα ωραίο παλικάρι και λέει στη βασιλοπούλα να φύγουν, να γυρίσουν στο παλάτι του γονιού της, να κάμουν τους γάμους των επειδή βρέθηκε αυτή να λύσει τα μάγια του παλικαριού. Φύγανε λοιπόν και παντρευτήκανε. Εκάναν τέκνα και παιδιά και καττενιά και λουγκρενιά.

ΑΦ 999, 5-8. Καταγράφηκε από τη Χαριτωμένη Μιχαλαριά από το Καστελλόριζο Δωδεκάνησου

{Επιλογή κειμένων: Λαμπριανή Ματθαίου, Σύμβουλος Φιλολογικών Μαθημάτων}